

50. BRATISLAVSKÉ HUDOBNÉ SLÁVNOSTI

BHS

Fêtes de Musique de Bratislava • Bratislava Music Festival

Musikfestspiele Bratislava • Festival de Música de Bratislava

Miroslav Cipár: Divertimento II

Štvrtok 25. 9. 2014

19:30

HLAVNÝ USPORIADATEĽ

slovenská filharmónia

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BHS člen
Európskej
asociácie
festivalov

HLAVNÝ PARTNER BHS

PARTNERI A MEDIÁLNI PARTNERI BHS

Koncertná sieň Slovenskej filharmónie		Malá sála Slovenskej filharmónie
Nedeľa 21. 9. 2014	19.30 Izraelská filharmónia Zubin Mehta, dirigent	
Utorok 23. 9. 2014	19.30 Štátna filharmónia Košice Leoš Svárovský, dirigent / Raphael Wallfisch, violončelo	
Streda 24. 9. 2014	19.30 Triango Peter Breiner, klavír / Stano Palúch, husle / Boris Lenko, akordeón / Milan Rendoš, a. h., fujara, gajdica, píšťalky, ústna harmonika, drumbla	
Štvrtok 25. 9. 2014	19.30 London Symphony Orchestra Valery Gergiev, dirigent	
Piatok 26. 9. 2014	20.00 Slovenská filharmónia Emmanuel Villaume, dirigent / Jean-Yves Thibaudet, klavír	
Sobota 27. 9. 2014	19.30 Veľký symfonický orchester P. I. Čajkovského Vladimír Fedosejev, dirigent / Andrej Baranov, husle	16.00 Maďarská poézia v piesňach Helena Becse-Szabó, soprán / Peter Pažický, klavír
Nedeľa 28. 9. 2014	11.00 Koncert operných árií a zborov - verejná generálka Slovenská filharmónia, SFZ Peter Valentovič, dirigent / Edita Gruberová, soprán / Richard Šveda, barytón 19.30 Česká filharmónia Jiří Bělohlávek, dirigent / Behzod Abduraimov, klavír	
Pondelok 29. 9. 2014	19.30 Orchestre national de Lyon Leonard Slatkin, dirigent / Renaud Capuçon, husle	
Utorok 30. 9. 2014	19.30 Koncert operných árií a zborov Slovenská filharmónia, SFZ Peter Valentovič, dirigent / Edita Gruberová, soprán / Richard Šveda, barytón	
Streda 1. 10. 2014	19.30 Orquestra simfónica de Barcelona i nacional de Catalunya Pablo González, dirigent / Juan Manuel Cañizares, gitara	
Štvrtok 2. 10. 2014		19.30 Slovenský komorný orchester Ewald Danel, um. vedúci, dirigent
Piatok 3. 10. 2014		17.00 Medzinárodná tribúna mladých interpretov 20.00 New Talent 2014 komorné koncerty / semifinále
Sobota 4. 10. 2014	19.30 Slovenská filharmónia George Petrou, dirigent / Max Emanuel Cenčić, kontratenor	16.00 Klavírný recitál Matej Arendárik
Nedeľa 5. 10. 2014	11.00 Organový duel Loïc Mallié / László Fassang / Monika Melcová, moderátorka 19.30 Wiener Philharmoniker Peter Schneider, dirigent / Dagmar Pecková, mezzosoprán	
Pondelok 6. 10. 2014	20.00 Medzinárodná tribúna mladých interpretov New Talent 2014 - finále Symfonický orchester Slovenského rozhlasu Rastislav Štúr, dirigent	
Utorok 7. 10. 2014		19.30 Moyzesovo kvarteto / Mucha Quartet
Streda 8. 10. 2014		19.30 Quasars Ensemble / Ivan Buffa, umelecký vedúci, dirigent
Štvrtok 9. 10. 2014	19.30 Budapest Festival Orchestra Iván Fischer, dirigent Miah Persson, soprán / Tassis Christoyannis, barytón	
Piatok 10. 10. 2014	19.30 Husľový recitál Julia Fischer Yulianna Avdeeva, klavír	
Sobota 11. 10. 2014	19.30 Štátny komorný orchester Žilina / Spevácky zbor Lúčnica Jean Bernard Pommier, dirigent/klavír / Elena Matušová, zbornásterka Jana Kurucová, mezzosoprán	
Nedeľa 12. 10. 2014	15.00 Spevácky zbor mesta Bratislavy Ladislav Holásek, dirigent 19.30 Slovenská filharmónia Pinchas Steinberg, dirigent / Anthony Marwood, husle	

BRATISLAVSKÉ HUDOBNÉ SLÁVNOSTI

50. ročník

21. 9. – 12. 10. 2014

ZÁŠTITU NAD BHS PREVZAL
MINISTER KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MAREK MAĎARIČ

Hlavný usporiadateľ BHS

Slovenská filharmónia

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z poverenia a s príspevkom
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

Prof. Marian Lapšanský
generálny riaditeľ Slovenskej filharmónie

Manažment BHS

PhDr. Izabela Pažítková
hlavná manažérka BHS

Manažérky

PhDr. Mária Hlavačková

Mgr. Slávka Ferencová

Adresa

Slovenská filharmónia

Manažment BHS

Medená 3

816 01 Bratislava

Slovenská republika

Tel.: +421 2 5443 0378, +421 2 2047 5290

e-mail: bhsfest@nextra.sk

www.bhsfestival.sk

BHS – člen Európskej asociácie festivalov

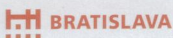

European Festivals Association
Association Européenne des Festivals
Europäische Festival-Vereinigung

Partneri BHS

Rozhlas a televízia Slovenska

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

Festivalový výbor BHS

Vladimír Godár	hudobný skladateľ predseda Festivalového výboru BHS
Prof. Eva Blahová	koncertná umelkyňa
Juraj Čižmarovič	koncertný umelec
PhDr. Ivan Marton	dramaturg Slovenskej filharmónie
PhDr. Izabela Pažítková	hlavná manažérka BHS
Prof. Jozef Podhoranský	koncertný umelec

BHS

Zubin Mehta

Raphael Wallfisch

Claudio Abbado

Tilango

Valery Gergiev

Emmanuel Vieux

Jean-Yves Thibaudet

Edita Krutová

Richard Svedka

Peter Dinklage

Josef Chabron

Ewald Danel

Vladimir Fedosejev

Helena Becse-Szabó

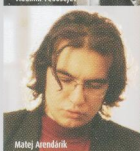
Leonard Slatkin

Pablo González

Juan Manuel Cañizares

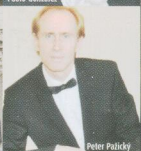
Matej Arendárik

Andrej Baranov

Peter Palický

Renaud Capuçon

Ivan Buffa

Ivan Fischer

Julia Fischer

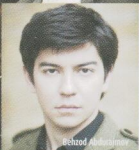
Jean-Benoît Pinquier

Anna Kurayeva

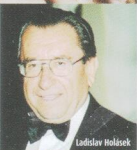

Jiří Belohlávek

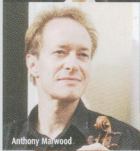

Bechzod Abduraimov

50. BRATISLAVSKÉ HUDOBNÉ SLÁVNOSTI

Ladislav Holísek

Anthony Marwood

Pinchas Steinberg

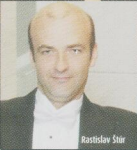
Elena Matusová

Dagmar Pecková

Peter Schneider

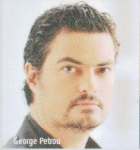
Rastislav Štúr

Muzsa Quartet

Moyzesovo kvarteto

George Petrou

Max Emanuel Cenčić

Hanna Melcová

László Fassang

Loïc Chabot

London Symphony Orchestra

Valery Gergiev, *dirigent*

Dmitrij Šostakovič (1906-1975)

Slávnostná predohra A dur op. 96

7'

Igor Stravinskij (1882-1971)

Petruška (1911)

33'

Karneval

Čarodejník

Ruský tanec

Petruška

Maur

Tanec Baleríny

Tanec mladých dievčat

Medveď a kolovrátok

Kupec a Cigáni

Tanec furmanov a koniarov

Ludia v maskách

Bitka Petrušku s Maurom

Smrť Petrušku

20:44-4p

20:30 → 20:50

Sergej Prokofiev (1891-1953)

Symfónia č. 5 B dur op. 100

56'

Andante

Allegro marcato

Adagio

Allegro giocoso

Po roku 1936, kedy súdruh Stalin poctil predstavenie opery **Dmitrija Šostakoviča** *Lady Macbeth zo Mcenska* zdrvivúcou kritikou ukrytou pod novinový titulok „Chaos namiesto hudby“, bol Šostakovič vydaný napospas zúrivému režimu. Často plnil príkazy a tým si pošramotil povesť, takže dodnes sa o ňom uvažuje ako o prokomunistickom tvorcovi. Skladateľ bol silnou osobnosťou a zachránila by ho len emigrácia, ktorú však odmietol. Naoko teda slúžil súdruhom, ale v skutočnosti išla jeho hudba vďaka utajenej symbolike proti režimu. V októbri roku 1954, teda už v poststalinskom období celosvetového výdychu, oslovil Dmitrija Šostakoviča šéfdirigent Veľkého divadla v Moskve Vasilij Neboľsin vo veci slávnostného koncertu pri príležitosti 37. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie. Neboľsin nepovažoval žiadne z potencionálnych diel za vhodné, aby zaznelo pred protokolárnym publikom. Šostakovič ponuku prijal a v priebehu niekoľkých dní dodal Neboľsinovi partitúru svižnej **Slávnostnej predohry**. Nechýbajú tu neodmysliteľné slávnostné fanfáry, zdravý pátos, ale v centrálnej pozícii Slávnostnej predohry sa nachádza iskrivá, ľahko výbušná, dobiedzavá hudba, virtuózne ozdobovaná povestnými šostakovičovskými fioritúrami, ktoré majú korene v tradícii hebrejskej etnickej hudby. Prvky židovskej hudby sú pre Šostakoviča príznačné. Sám sa vyjadril, že židovská hudba je pre neho najsilnejším inšpiračným zdrojom, pretože dokáže o hlbokom smútku podať zvesť s láskou, krásou, nehou, nadhľadom a rozvahou. Opozíciou voči svižnému allegro je violončelové cantabile. Slávnostná predohra Dmitrija Šostakoviča tak mierne kopíruje scenár predohry Michaila Ivanoviča Glinku k opere *Ruslan a Ľudmila*. Tak, ako je to u Glinku, aj v prípade Šostakovičovej optimistickej skladby má každý z hráčov orchestra počas necelých šiestich minút plné ruky práce. Slávnostná predohra sa dočkala vynikajúcej transkripcie pre koncertný band (ansámbl dychových a bicích nástrojov). Jej autorom je Donald Hunsberger. Zaznela aj na ceremoniáli Olympijských hier v Moskve (1980), aj pri udeľovaní prestížnych Nobelových cien (2009). Slávnostná predohra opus 96 prezentuje skladateľa ešte v duševnom stave, kedy celkom nepodľahol vyčerpaniu z vnútorného boja proti stalinskej mašinérii. Časom takýchto okamihov v jeho hudbe, žiaľ, rapídne ubúdalo...

Raketový štart k oslňujúcej kariére – balet **Igora Stravinského Petruška** v originálnej verzii z roku 1911 je možno jedným z najšťastnejších hudobných diel v dejinách. Karnevalová burleska v štyroch obrazoch vznikala v atmosfére nabitej enormnou tvorivosťou, najvyšším stupňom profesionalizmu, bizarnou hrou osobnej kultivovanosti a archaického divožstva. Príbeh bábok, ktoré ožívajú a lomcujú nimi silné emócie človeka, v mnohom naznačuje tendencie umenia vnárať sa do hĺbok našej predstavivosti, do utajovaných zdrojov života a kreativity. Ťažko povedať, či ide v prípade čudného príbehu Petrušku – tradičnej postavičky ruského vidieckeho a jarmočného divadla – o skutočné karnevalové mámenie, alebo či ide o psychologickú sondu, v ktorej žijúce bábkky symbolizujú naše pudy, túžby, predstavy. Petruška vznikol už v čase, kedy svet začal psychológiu v dôsledku reformy Sigmunda Freuda vnímať inak ako dovtedy. Ba dokonca, odvážna koncepcia rakúskeho psychiatra je akýmsi prvopočiatkom vedecky zargumentovanej, sofistikovanej psychológie. Umelci reagovali na tieto objavy s nadšením a pohotovo. Videli v nich cestu z hlbkej krízy, aká zasiahla Európu v druhej polovici 19. storočia, po extravagantných skutkoch Richarda Wagnera, po tom, ako Gustav Mahler kričal do sveta zvesti o zúfalstve, nihilizme a bezvýchodiskovej situácii ľudstva. Aj fašiangová maškaráda so zreteľnými náznakmi psychologizácie, ktorú svet predložil Igor Stravinskij v hýrivej partitúre Petrušku, sa zapojila do procesu revitalizácie a obrodovania. Jednou z kľúčových téz modernistov bolo prehodenie klasického fenoménu antickej krásy, harmónie, proporcionality. Výtvarníci šokovali deformovanými objektmi, videnými z viacerých zorných uhlov naraz. Ľudská bytosť už pre nich nebola zdrojom fyziologickej krásy, nehy, pôvabu; stala sa zdrojom psychopatologických emócií a predstáv. Umelci akoby človeku odopreli pocit pevnej pôdy pod nohami a nechali ho tápať v neistote. Podobná neistota sa však ukázala byť účinným terapeutikom proti blazeovanej rétorike pokrytcov, či zbabelému kriku nihilistov. Čudesný, tragický osud úbohého Petrušku, zákerného a zlého Araba, nežnej a bezbrannej Baleríny, rôznych typov jarmočných maškár v podaní Igora Stravinského je jedným z prvých prejavov hudobníka, chápaným v naznačenom zmysle. Divák musí rozmyšľať nad tým, či sleduje naozaj len putovné

divadielko, alebo či ceriace sa maškary nie sú naozaj maškarami života človeka, žijúceho na explozívnom prahu 20. storočia. Balet, respektíve fašiangová burleska vznikala za pomerne hektických okolností. Po finalizácii a po veľmi úspešnej parížskej premiére baletu Vták Ohnivák mal Stravinskij v roku 1910 v pláne realizovať projekt s tematikou pohanských ruských rituálov. Nakriatol ho k tomu Nicholas Roerich, uznávaný etnológ a znalec prastarých rituálov archaických kmeňov a etníc. Stravinskij a Roerich nazvali svoj plán Veľká obeť – a my vieme, že o tri roky neskôr sa stal plán skutočnosťou v rámci baletu *Svätenie jari*. O prácach na Veľkej obeti informoval Stravinskij aj Sergeja Ďagileva, impresária slávneho Ruského baletu v Paríži. Ďagilev nemal námietky a ponúkol skladateľovi termín v sezóne 1911/1912. Vzápätí navštívil Ďagilev Stravinského v jeho švajčiarskom sídle v Clarens a ostal prekvapený – Stravinskij pracoval nad úplne iným titulom, než avizoval vo Veľkej obeti. Išlo práve o Petrušku a čo je podstatné, Stravinskij zamýšľal toto dielo koncipovať rýdzo koncertne, teda nie na scéne. Skúsený Ďagilev však vycítil príležitosť a ponúkol skladateľovi baletnú verziu. V roku 1911 sa parížske divadlo Théâtre du Châtelet dočkalo druhého baletného titulu ambiciózneho Rusa. Opäť išlo o triumf. Ruku k dielu priložili aj ostatní členovia tímu: dirigent Pierre Monteux, invenčný a nebojácny choreograf Michail Fokin a scénograf a kostymér v jednej osobe, kultivovaný muž Alexandre Benois. Vo výpočte garantov triumfu nemôžeme vynechať legendárneho tanečníka Václava Nižinského, predstaviteľa titulnej postavy. Originálna verzia Petrušku požaduje naozaj masívny orchester s dvojnásobným obsadením v sekcii drevených a plechových dychových nástrojov, s obrovskou batériou perkusii a bicích nástrojov, s klavírom a s efektne namnoženým počtom sláčikových nástrojov. Ideál mamutieho orchestra, tradovaný už od čias Hectora Berlioza, využil Stravinskij naplno a mimoriadne kvetnato. Niektoré party sú v originálnej verzii koncipované „ad libitum“; Stravinskij tak plne rešpektoval fakt, že niektoré spoločnosti, respektíve orchestre nemajú niektoré (najmä bice) nástroje k dispozícii. Stravinskij v partitúre Petrušku variuje niekoľko známych ruských ľudových piesní, čím udržiava kontakt so svojou pôvodnou domovinou. Výrazný je takzvaný petruškovský akord: bitonálna

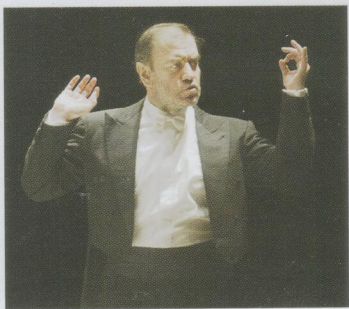
konštrukcia akordov C dur a Fis dur – ide o pomerne jednoduchý, ale veľmi efektný harmonický zvrät. V obmene ho Stravinskij použil aj vo Svätení jari. Petruška teda naštartoval bravúrnú kariéru Igora Stravinského. Skladateľ vedel, že ide o ojedinelý titul a v roku 1947 sa k partitúre vrátil, aby ju výrazne zrevidoval. Dôvodov bolo viac – najvýraznejšou príčinou tejto revízie však bola skutočnosť, že verzia z roku 1911 ešte nebola krytá autorskými právami a Stravinskij na jej úspechoch neprofitoval. Až inštrumentačne výrazne zredukovaná verzia z roku 1947 začala byť pre skladateľa ekonomicky mimoriadne zaujímavá a prospešná. Dnes je táto verzia uvádzaná oveľa častejšie ako originálne znenie. Je to určite škoda, pretože práve pôvodná podoba Petrušku je dielom prelomovým a dôležitým pre vývoj hudobného myslenia nového typu hudobného tvorca. Premiéra síce hraničila s provokáciou a šokovou terapiou, na skutočný megaškandál však Igor Stravinskij ešte musel dva roky čakať. V roku 1913 ho spôsobil uvedením Svätenia jari. Táto premiéra bola naozaj hudobníckym zemetrašením a dodnes sú obrazy z pohanskej Rusi dielom provokujúcim a šokujúcim. V Petruškovi sa už síce brieždi na tento nový deň, Stravinskij je však ešte stále v rámci normy decentný a ohľaduplný voči nepripravenému divákovi druhého desaťročia 20. storočia.

Škandál, provokácia a nečakané, šokujúce skutky prirástli v prvej tretine 20. storočia k srdcu aj **Sergejovi Prokofievovi**. Podobne, ako Igor Stravinskij, aj Prokofiev patril v tom období ku kozmopolitným autorom. Prokofiev cestoval po celej Európe, žal klaviristické triumfy v USA. Veľmi mu učarila atmosféra Paríža, kde mal možnosť sledovať aj aktivity svojho kolegu Stravinského. Prokofiev neváhal a takisto sa vydal na cestu za experimentom. Ešte pred emigráciou zo ZSSR komponoval pod vplyvom poznatkov zo zahraničných turné diela, pri ktorých sa ešte dnes človek pýta: kde je miera únosnosti? Čo je jedinec schopný akceptovať a kde už je za hranicou týchto možností? Taká je napríklad Prokofievova *2. symfónia* (respektíve jej prvá časť, ukutá podľa vyjadrenia samotného autora zo železa a ocele), také sú aj *3. a 4. symfónia*, dravá *Skýtska suita*, konštruktivistický balet *Oceľový skok*, ďalej sú to balety *Šut*, *Márnotratný syn*, opery *Hráč*, *Láska k trom pomarančom*, *Ohnivý*

anjel a mnohé iné kompozície. Po revolúcii v novembri 1917 Prokofiev dočasne emigroval s tajným odobrením Anatolija Lunačarského, vtedajšieho ministra kultúry a školstva. V zahraničí pokračoval v aktívnom živote, oženil sa so španielskou speváčkou Carolinou Codinou. V roku 1936, paradoxne práve v roku, kedy naplno prepukla stalin-ská hystéria, súvisiaca s likvidáciou inteligencie a armády, sa Prokofiev vrátil do ZSSR. Jeho rozhodnutie bolo naozaj prekvapujúce. Prokofiev ho komentoval v tom zmysle, že zatiaľ čo na Západe a v USA sa skladateľ a najmä operný skladateľ musí doprosovať uvedenia diela, v ZSSR prídu činovníci za ním s objednávkou. Ide teda opäť o prejav pragmatizmu a reálneho videnia sveta. Podobne ako Stravinskij, aj impulzívny Prokofiev sa teda rokmi a skúsenosťami upokojil, výrazne zjemnil svoj slovník a stal sa umierneným klasikom. Zatiaľ čo v prípade Stravinského to bolo viac vlastné rozhodnutie a vlastná voľba, Prokofiev sa rebelstva musel vzdať aj zo spoločenských príčin. Rozhodol sa totiž natrvalo usadiť v stalinskom sovietskom impériu, kde bol akýkoľvek náznak „buržujstva“ a „formalizmu“ tvrdo perzekvovaný. Ak si preto chcel Prokofiev súdruhov naozaj držať od tela, bol nútený zreformovať vlastnú rétoriku a ubrať plyn z pedálu výstrednosti, excentrickosti. Napriek tomu bol v roku 1948 obvinený z nadržiavania imperialistickej mašinérii, čo však na rozdiel od Šostakoviča Prokofiev vnímal veľmi trizvo a pokojne. Dočkal sa aj výraznej podpory zo strany Mstislava Rostropoviča a Svjatoslava Richtera – osobností, ktoré zabezpečovali Sovietskemu zväzu medzinárodný kredit a členovia politbyra ich preto museli chovať kvázi „v bavlne“. Prokofievov postoj k Stalinovi bol však určite nenávistný a aj fatálny; Prokofiev zomrel presne ten istý deň ako sovietsky tyran. Údajne jeho srdce 5. marca 1953 zlyhalo od šťastia zo Stalinovej smrti. Prokofiev bol univerzálnou a mimoriadne integrovanou hudobníckou osobnosťou; úspešne zvládal post skladateľa, dirigenta, klaviristu, organizátora. Vychádzal vždy z praxe, neutiekal sa k hĺbavej reflexii či expresívnym skutkom tak, ako Dmitrij Šostakovič. Na javy a udalosti reagoval lakonicky, úsečne, vecne. Jeho hudba však nie je taká lakonická a úsečná. Platí to obzvlášť v prípade Symfónie č. 5 B dur s okrúhlym opusovým číslom sto. Azda najrozsiahlejšia Prokofievova symfónia vznikla vzhľadom na jej proporcie

neuveriteľne rýchlo, v priebehu jedného mesiaca roku 1944. Sovietsky zväz už zažehnal hrôzu vojny, front sa presúval smerom na západ, takže Prokofiev mal dôvod zaoberať sa krehkou lyrikou a bezstarostným pohvizdovaním zabezpečeného človeka. 5. symfónia je „chválospevom na slobodného a šťastného človeka, jeho vnútorné sily, čistého a ušľachtilého ducha“. Prokofiev ešte dodal: *„Nemôžem povedať, že som si sám vybral túto tému. Ona sama vo mne vznikla a dožadovala sa vyjadrenia. Hudba postupne dozrievala a naplnila moju dušu“*. O tom, že ide o spontánny, nesilený prejav spokojného človeka, svedčí atmosféra celej skladby. Ak o 2. symfónii Prokofiev tvrdil, že je ukutá z ocele, 5. symfónia je utkaná z najjemnejšieho hodvábu. Ani pomerne groteskná, svižná toccatová druhá časť a ani roztopašné, „chuligánske“ Finále nevybočujú zo základného smerovania Prokofieva – lyrika. Premiéra v roku 1945 bola autorovým veľkým úspechom. Prokofiev sa stranicke mu vedeniu zapáčil a oni ho (zatiaľ) pochválili a nechali slobodne dýchať. V tomto prípade došlo k nevšednej, pozoruhodnej zhode medzi reálnymi humánnymi hodnotami 5. symfónie so súhlasným stanoviskom politikov. Radosť však netrvala dlho; prišiel spomínaný rok 1948, pokarhanie z buržujstva za pomerne depresívnu 6. symfóniu *es mol* a za 9. klavírnú sonátu. Nasledovali aj iné perzekúcie, vrátane uväznenia jeho manželky za to, že poslala finančné prostriedky svojej matke do vojnou kváreného Španielska. Diela Prokofieva boli sťahované z repertoáru. Takže ani idyla 5. symfónie nezakryla ústa drábom. Dôsledok: nevyhnutné ospravedlnenie vedeniu strany v podobe kantáty *Na hliadke mieru*. Tá je však naozaj len intermezzom na tvorivej ceste vynikajúceho skladateľa k úspechom na iných frontoch. 5. symfónia je spoločne s baletom *Rómeo a Júlia* výzvou k pozitívnemu mysleniu a uctievaniu hodnôt cti a ušľachtilosti ducha.

Autor textu: Igor Javorský

Prominentná dirigenti-
gentská osobnosť svetových
koncertných pódíí **Valery Gergiev**
sa stal roku 1988 umeleckým
a generálnym riaditeľom Mariinského
divadla v Petrohrade a počas svojho pôsobenia
v divadle predstavil s veľkým úspechom or-

chester, baletný a operný súbor vo vyše 45 krajinách. Pod jeho vedením divadlu pribudli nové priestory – roku 2006 bola otvorená nová koncertná sála a popri klasickom Mariinskom divadle začal svoju činnosť v máji 2013 aj nový operný dom Mariinsky II.

Od roku 2007 Valery Gergiev pôsobí na poste šéfdirigenta Londýnskeho symfonického orchestra, s ktorým pravidelne účinkuje v Barbicane, na BBC Proms a na Edinburskom medzinárodnom festivale. Pod jeho vedením orchester uskutočnil koncerty v Európe, Severnej Amerike a Ázii. V júli minulého roka realizoval koncerty s Americkým národným mládežníckym orchestrom, ktorý bol založený z podnetu Hudobného inštitútu Weilla pri Carnegie Hall. V roku 2016 sa Valery Gergiev stane šéfdirigentom Mníchovskej filharmónie.

Valery Gergiev je aj zakladateľom a umeleckým riaditeľom festivalov Hviezdy bielych nocí, Nové horizonty v Petrohrade, Moskovský veľkonočný festival, Gergievov Rotterdamský filharmonický festival, Medzinárodný hudobný festival Mikkeli, Klasický hudobný festival Červené more v izraelskom Eilate a je súčasne aj šéfdirigentom Svetového orchestra za mier.

Umelcove CD nahrávky pre firmu Mariinsky Label získali ocenenia v Európe, Ázii a Amerike. Medzi jeho posledné live nahrávky s Londýnskym symfonickým orchestrom patrí Szymanovského Stabat Mater a jeho symfonické diela, Brahmsova Symfónia č. 1 a č. 2, Tragická predohra a Variácie na Haydnovu tému. Realizoval tiež nahrávku symfonických diel Čajkovského, Mahlera, ako aj Prokofievove orchestrálne suity z baletu Romeo a Júlia a Straussovu Elektru. Vydavateľstvo Mariinsky pripravilo DVD nahrávky

Prokofievovho Hráča, Wagnerovej tetralógie Prsteň Nibelungov, Šostakovičovej Symfónie č. 8 a Straussovej opery Žena bez tieňa.

Valery Gergiev dirigoval viaceré koncertné cykly v New Yorku a Londýne, ktoré boli tematicky zamerané na tvorbu skladateľov ako Brahms, Dutilleux, Mahler, Prokofiev, Šostakovič, Stravinskij, Čajkovskij a Wagnerovu tetralógiu. Taktiež predstavil viaceré zriedkavo uvádzané tituly ruskej opernej tvorby.

Umelec pôsobí ako predseda organizačného výboru Čajkovského medzinárodnej súťaže, čestný prezident Edinburského medzinárodného festivalu a dekan na Fakulte umenia Štátnej univerzity v Petrohrade. Valery Gergiev získal za svoju umeleckú činnosť viaceré vyznamenania v Rusku, Holandsku, Japonsku a Francúzsku.

London Symphony Orchestra patrí medzi najvýznamnejšie svetové orchestre. Od svojho založenia roku 1904 spolupracuje s vynikajúcimi hudobníkmi z celého sveta, ktorí popri pôsobení v orchestri vystupujú aj sólovo, účinkujú s komornými orchestrami, alebo sa venujú pedagogickej činnosti. Na umeleckom profilovaní orchestra sa podieľal šéfdirigent Valery Gergiev a čestný dirigent André Prévin, hlavní hosťujúci dirigenti Daniel Harding a Michael Tilson Thomas ako aj hosťujúci dirigenti Bernard Haitink, Pierre Boulez a Sir Simon Rattle.

Londýnsky symfonický orchester pôsobí ako rezidenčný orchester v London City a realizuje ročne 70 koncertov na domácej pôde a ďalších 70 koncertov na zájazdoch v zahraničí. Popri koncertoch v Barbicane, kde sídli od roku 1982, orchester pravidelne účinkuje v newyorskom Lincoln Centre, parížskej Salle Pleyel, v Japonsku, na Ďalekom Východe a v Európe. V rokoch 2010-2013 orchester pôsobil ako festivalový orchester v Aix-en-Provence.

Popri vystúpeniach v koncertných sálach orchester pripravuje výchovné koncerty a komunitné programy, venuje sa nahrávaniu a objavovaniu v oblasti digitálnej hudby. V hudobnom vzdelávacom centre pripravuje orchester rôznorodé podujatia pre publikum každého veku a vzdelania. Prostredníctvom médií sú vzdelávacie aktivity orchestra

vysielané na regionálnom, národnom a medzinárodnom okruhu. Vysielanie umeleckých programov sprostredkuje BBC rozhlas a televízia, Barbican a Guildhall School.

Londýnsky symfonický orchester má mimoriadny vplyv na hudobnú výchovu, ročne osloví približne 65 000 poslucháčov. Prostredníctvom rodinných koncertov, cyklu Dni objavov a ďalších aktivít pripravuje dlhodobé projekty pre mladých hudobníkov, ktorí dostali príležitosť predstaviť sa napríklad v rámci otváracieho ceremoniálu na Olympijských hrách 2012 v Londýne, ako aj na koncertoch na Trafalgar Square alebo Abbey Road spolu s členmi Londýnskeho symfonického orchestra.

Orchester realizoval vyše 100 nahrávok s dirigentmi ako Sir Colin Davis, Valery Gergiev, Bernard Haitink a Mstislav Rostropovich. Viaceré nahrávky získali ocenenia Grammy, Gramophone a Classical Brit. Orchester ponúka svoje nahrávky na internete s cieľom získavať nových poslucháčov klasickej hudby. Roku 2008 a 2011 Londýnsky symfonický orchester ponúkol svoje live koncerty na youtube.

Orchester účinkoval na Olympijských hrách v roku 2012 v Londýne v programe s Rowanom Atkinsonom pod vedením Sira Simona Rattla a na ceremoniáli Paralympijských hier. Uskutočnil viaceré nahrávky filmovej hudby (Harry Potter, Kráľova reč, Superman a Hviezdne vojny).

Slovenská filharmónia je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Výtvarné dielo na obálke: Miroslav Cipár Divertimento II.

Vydala: Slovenská filharmónia

Zostavila: Slávka Ferencová

Cena : 0,50 EUR

NOVÝ PEUGEOT 308 SW VIAC PRIESTORU PRE ZÁŽITKY

Nové ekologicky úsporné motory PureTech a BlueHDi

PEUGEOT odporúča TOTAL

Kombinovaná spotreba 3,2 – 5,6 l/100 km, emisie CO₂ 85 – 129 g/km.

PureTech

BLUE HDi

Nový Peugeot 308 SW – Európske auto roka 2014

Auto roka 2014 teraz prichádza s novou generáciou motorov: nový benzínový motor PureTech 1,2 l Turbo ponúka výnimočný točivý moment (230 Nm) a 130 koní. Nový BlueHDi motor poskytuje 120 koní so spotrebou len 3,2 l/100 km a emisiami CO₂ iba 85 g/km.

NOVÝ PEUGEOT 308 SW

MOTION & EMOTION

PEUGEOT

hudobný život

- **jediný slovenský odborný časopis**
o klasickej hudbe a jazze
- **vyše 40 rokov pravidelne informuje**
o hudobnom dianí na Slovensku i v zahraničí

Každý mesiac prináša

- reportáže na aktuálne témy,
- reflexie koncertov, festivalov, hudobného divadla,
- rozhovory s domácimi a zahraničnými osobnosťami hudobného života,
- profily mladých slovenských umelcov,
- recenzie CD, DVD, kníh a nôt,
- články a seriály z oblasti hudobnej histórie, hudobnej pedagogiky, hudobnej interpretácie a jazzu,
- novinky zo sveta hudobného priemyslu a informačných technológií,
- „hudbu zvonku“ cez pohľady výtvarníkov, psychológov, lekárov, právnikov...

Ponúka priestor pre

komerčnú inzerciu, bezplatnú občiansku inzerciu,
oznamy a informácie hudobných inštitúcií,
mediálne partnerstvá.

www.hudobnyzivot.sk

Informácie a objednávky:

distribucia@hc.sk

PREDPREDAJ VSTUPENIEK

Slovenská filharmonia, budova Reduty, Námestie Eugena Suchoňa č. 1

pondelok 9.00 – 14.00 a 15.00 – 19.00, utorok – piatok 13.00 – 19.00

počas BHS v pracovných dňoch do 19.30, v sobotu a v nedeľu hodinu pred koncertom

Tel.: +421 2 20 47 52 93 • e-mail: bhsfest@nexta.sk • www.filharmonia.sk

Predaj vstupeniek on-line cez www.navstevnik.sk

ticketportal
VSTUPENKY NA DOSAH

eventim.sk

HLAVNÝ PARTNER BHS

Slovenská
POŠTA

PARTNERI A MEDIÁLNI PARTNERI BHS

BRATISLAVA

rtv:
RADIO A TELEVÍZIA
SLOVENSKA

Pravda

.tasr.

slovenka

BKIS
BRATISLAVSKÝ
KONCERTNÝ
INSTRUMENTÁLNY
SYMPHONICKÝ
ORKESTR

in.ba

TA3

bestfm

MAN
MUSIC AND ARTS FESTIVAL

SPPS

hudobný život

**Opera
PLUS**

JCDecaux

bigmedia
PREMIUM OUTDOOR

